

บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ถาวรีย์ โคตวงศ์จันทร์^{1*} และศศิลักษณ์ ขยันกิจ¹

¹สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลบทความ

ประวัติบทความ

รับเข้า: 25 ก.พ. 2568

ปรับปรุง: 10 พ.ย. 2568

ตอบรับ: 13 พ.ย. 2568

เผยแพร่: 31 ธ.ค. 2568

คำสำคัญ

โรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019,
บทบาทของผู้ปกครอง,
การสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์,
เด็กวัยอนุบาล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การใช้วินัยเชิงบวก การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ประชากร คือ ผู้ปกครองของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 72 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ผลการวิจัยเผยให้เห็นว่า บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$) เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 3 ด้าน พบว่า ทุกด้านปฏิบัติในระดับมาก โดยการใช้วินัยเชิงบวกมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ($\mu = 4.18$) รองลงมาคือ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ($\mu = 4.17$) และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ($\mu = 3.97$)

*ผู้รับผิดชอบบทความ

อีเมล: thawaree.k@hotmail.com

อ้างอิงบทความนี้ (APA 7th Edition):

ถาวรีย์ โคตวงศ์จันทร์ และ ศศิลักษณ์ ขยันกิจ. (2568). บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 40(3), 75-89.

Parents' roles in supporting an online learning for kindergarteners during the COVID-19 pandemic

Thawaree Kotvongchan^{1*} and Sasilak Khayankij¹

¹Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University

Article Info.

Article history

Received: 25 Feb. 2025

Revised: 10 Nov. 2025

Accepted: 13 Nov. 2025

Published: 31 Dec. 2025

Keywords

Coronavirus disease 2019 (COVID-19), parental role, online learning support, preschool children

Abstract

This survey research aimed to study the parents' role in supporting online learning for kindergarteners during the COVID-19 pandemic regarding three aspects: using positive reinforcement, creating a learning environment, and being a learning facilitator. The population consisted of 72 parents of kindergarten students in grades 1-3 in Chulalongkorn university demonstration elementary school, Academic Year 2021. The research tool for collecting data was an online questionnaire. Data were analyzed by using descriptive statistics. The research results found that parents' roles in supporting their kindergarteners' online learning during the COVID-19 pandemic were at a high level ($\mu = 4.11$). The result showed that all aspects were at a high level; using positive discipline was at the highest level ($\mu = 4.18$), followed by creating a learning environment ($\mu = 4.17$), and being a learning facilitator ($\mu = 3.97$).

*Corresponding author

Email: thawaree.k@hotmail.com

Cite this article (APA 7th Edition):

Kotvongchan, T., & Khayankij, S. (2025). *Parents' roles in supporting an online learning for kindergarteners during the COVID-19 pandemic*. *Journal of Kasetsart Educational Review*, 40(3), 75–89.

บทนำ

ช่วงปีพ.ศ. 2563 เป็นต้นมา สถานการณ์โควิด-19 ส่งผลต่อคนทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยที่ต้องปรับตัวเพื่อผ่านสถานการณ์ที่ทำลายซึ่งสถานการณ์โควิดย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีผู้คนจำนวนมาก ประกอบกิจกรรมร่วมกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานออกนโยบายในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเพื่อจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยการจัดเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน และหากมีการแพร่ระบาดยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องก็จะต้องใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดด้วยการลดการติดต่อสัมผัสระหว่างนักเรียนที่มาโรงเรียน (ปิยะวรรณ ปานโต, 2563; เสถียร พูลผล และปฏิพล อรรถนพบริบูรณ์, 2563) ในขณะเดียวกันโรงเรียนสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก็ได้มีการปรับการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ โดยมีการกำหนดให้เฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนผ่านทางออนไลน์ เพื่อให้การทำงานมีความต่อเนื่องและปลอดภัยกับนักเรียน และบุคลากรของหน่วยงานทุกระดับ (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563) ซึ่งจากประกาศดังกล่าวจะเห็นได้ว่า โรงเรียนสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นโรงเรียนที่มีมาตรการในการจัดการและรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโควิด-19 ได้เป็นอย่างดีและมีความรวดเร็วในการดำเนินการจึงเป็นสถานศึกษาที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาในครั้งนี้

สำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยที่ผู้เรียนต้องเรียนจากที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ผู้ปกครองจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้แก่เด็ก โดยปลูกฝังให้เด็กมีการคิดวิเคราะห์ถึงข้อดีข้อเสียเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีหรือการสื่อสาร และปลูกฝังจิตสำนึกให้เด็กรู้ให้รู้เท่าทันเทคโนโลยี (Gong et al., 2017) โดยบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ ได้แก่ การใช้วินัยเชิงบวกในช่วงที่เด็กต้องเรียนออนไลน์ ผู้ปกครองให้กำลังใจและคำชมเชยแทนการลงโทษ เมื่อเด็กทำได้ดีหรือพยายามอย่างเต็มที่สร้างความมั่นใจและกระตุ้นให้เด็กต้องการเรียนรู้ต่อไป การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้: การจัดเตรียมมุมสำหรับการเรียนรู้ที่บ้านให้มีอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หนังสือ และของเล่นที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ จะช่วยให้เด็กมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้ปกครองจะช่วยเหลือเด็กในการเข้าใจเนื้อหาบทเรียน ตอบคำถาม และให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ครูมอบหมาย รวมถึงช่วยติดตามความคืบหน้าในการเรียนของเด็ก (ฐานิตา วงศ์ประเสริฐ, 2565) นอกจากนี้ผู้ปกครองมีหน้าที่ในการคัดเลือกสื่อที่เป็นประโยชน์ให้เด็ก เช่น การกำหนดโปรแกรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก การกำหนดระยะเวลาและเนื้อหาที่เข้าถึงได้ รวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กในการใช้เทคโนโลยี (Bhamani et al, 2020) โดย มงคล สมเจตนา และ สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์ (2564) ระบุบทบาทของผู้ปกครองในการใช้สื่อออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ การให้ความรู้ การกำหนดและควบคุมการใช้ และการใช้สื่อร่วมกัน การให้ความรู้เกี่ยวข้องกับการอธิบายและการพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับเด็กเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อ ในขณะที่การกำหนดและควบคุมการใช้จะเกิดขึ้นจะเกี่ยวข้องกับการตั้ง

กฎการใช้งานทั้งในเรื่องเวลาและประเภทของเนื้อหาที่เด็กสามารถเข้าถึงได้ ส่วนการใช้สื่อร่วมกันเป็นลักษณะพฤติกรรมของการใช้สื่อร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ปกครอง ทั้งนี้ Dias et al. (2016) ได้นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของเด็กอนุบาลประกอบด้วย 1) การจัดหาเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อสร้างความบันเทิงและเป็นเครื่องมือทางการศึกษา 2) การมีส่วนร่วมของเด็กและผู้ปกครองในการใช้เทคโนโลยี และ 3) การป้องกันเด็กในการเข้าถึงข้อมูลและสื่อที่ไม่เหมาะสม ในขณะเดียวกัน Mustafaoğlu et al. (2018) ได้นำเสนอแนวทางการใช้เทคโนโลยีและสื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัยว่า ควรจำกัดเวลาในการใช้งานไม่เกิน 1-2 ชั่วโมงต่อวัน และห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ใช้สื่อและเทคโนโลยี ควรนำโทรทัศน์และอุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไว้นอกห้องนอน

แนวทางในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาลผ่านช่องทางออนไลน์นั้น ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กในการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กในระหว่างการเรียน การออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจ เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การทำกิจกรรมศิลปะ และการเล่านิทาน จะช่วยกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของเด็กในการเรียนรู้ การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก เช่น แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน หรือคอมพิวเตอร์ การสร้างโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่มออนไลน์ หรือการใช้แพลตฟอร์มที่รองรับการสื่อสารแบบวิดีโอคอล จะช่วยให้เด็กรู้สึกเชื่อมโยงและไม่รู้สึกโดดเดี่ยว และมีการใช้รูปแบบการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การเก็บรวบรวมผลงานของเด็ก และการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง จะช่วยให้ครูสามารถติดตามพัฒนาการของเด็กและปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม (เบญจวรรณ เรืองศรี และคณะ, 2564) ดังนั้น อาจพอสรุปได้ว่า บทบาทของผู้ปกครองเป็นทั้งผู้ชี้นำและควบคุมในการกำหนดและควบคุมการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียน ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ออนไลน์ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างประเทศ พบว่า การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงการระบาดใหญ่ยังคงเป็นปัญหาและท้าทายสำหรับครอบครัว อาทิ Dong et al. (2020) ได้ศึกษาการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่ได้รับการส่งเสริมอย่างแพร่หลายในประเทศจีน เพื่อทดแทนการศึกษาแบบดั้งเดิมในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แต่ผลการศึกษารังนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้ปกครองชาวจีนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรมหรือเตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอ สำหรับการเรียนรู้รูปแบบดังกล่าว ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า หน่วยงานด้านการศึกษาควรดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อ เตรียมความพร้อมของผู้ปกครองชาวจีนให้สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งควรพิจารณาปัจจัยด้าน อายุและความสนใจในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ให้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Tantixalerm et al (2020) ที่ได้ศึกษาเชิงสำรวจ ซึ่งอิงจากแบบสำรวจที่ทำโดย นักจิตวิทยาโรงเรียนจำนวน 675 คน ทั่วสหรัฐอเมริกา พบว่า การเรียนการสอนและบริการแก่เด็กนักเรียนในช่วงการระบาดของโควิด-19 ยังมีอุปสรรคที่สำคัญที่สุดคือในการเข้าถึงบริการต่างๆ เช่น การที่เด็กหรือครอบครัว ไม่ได้ลงชื่อเข้าใช้ระบบออนไลน์เพื่อรับบริการ ขาดการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และความสมดุลระหว่างงานและชีวิตตลอดจนผู้ปกครองบางส่วนไม่ทราบวิธีการใช้

โปรแกรม แอปพลิเคชันหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนออนไลน์ ประกอบกับผู้ปกครองมีงานและภาระอื่นๆ ที่ต้องจัดการทำให้การบริหารเวลาในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก (Puspita, 2021) จึงทำให้ผู้ปกครองบางส่วนไม่สามารถสนับสนุนผู้เรียนในการเรียนรู้ผ่านทางออนไลน์ได้ดีเท่าที่ควร จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การใช้วินัยเชิงบวก การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งสรุปได้จากบทบาทที่ผู้ปกครองพึงมีในระหว่างเรียนการสอนออนไลน์ โดยมุ่งศึกษาโรงเรียนสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานในการจัดการและรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้ดีและมีความรวดเร็วในการดำเนินการดังที่กล่าวไปข้างต้น ในระดับชั้นที่มีความยากที่สุดในการจัดการคือ ผู้เรียนในวัยอนุบาลซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดตามช่วงวัย การวิจัยในครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาเพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนทางออนไลน์ให้กับเด็กชั้นอนุบาลให้ประสบผลสำเร็จ

วัตถุประสงค์การวิจัย

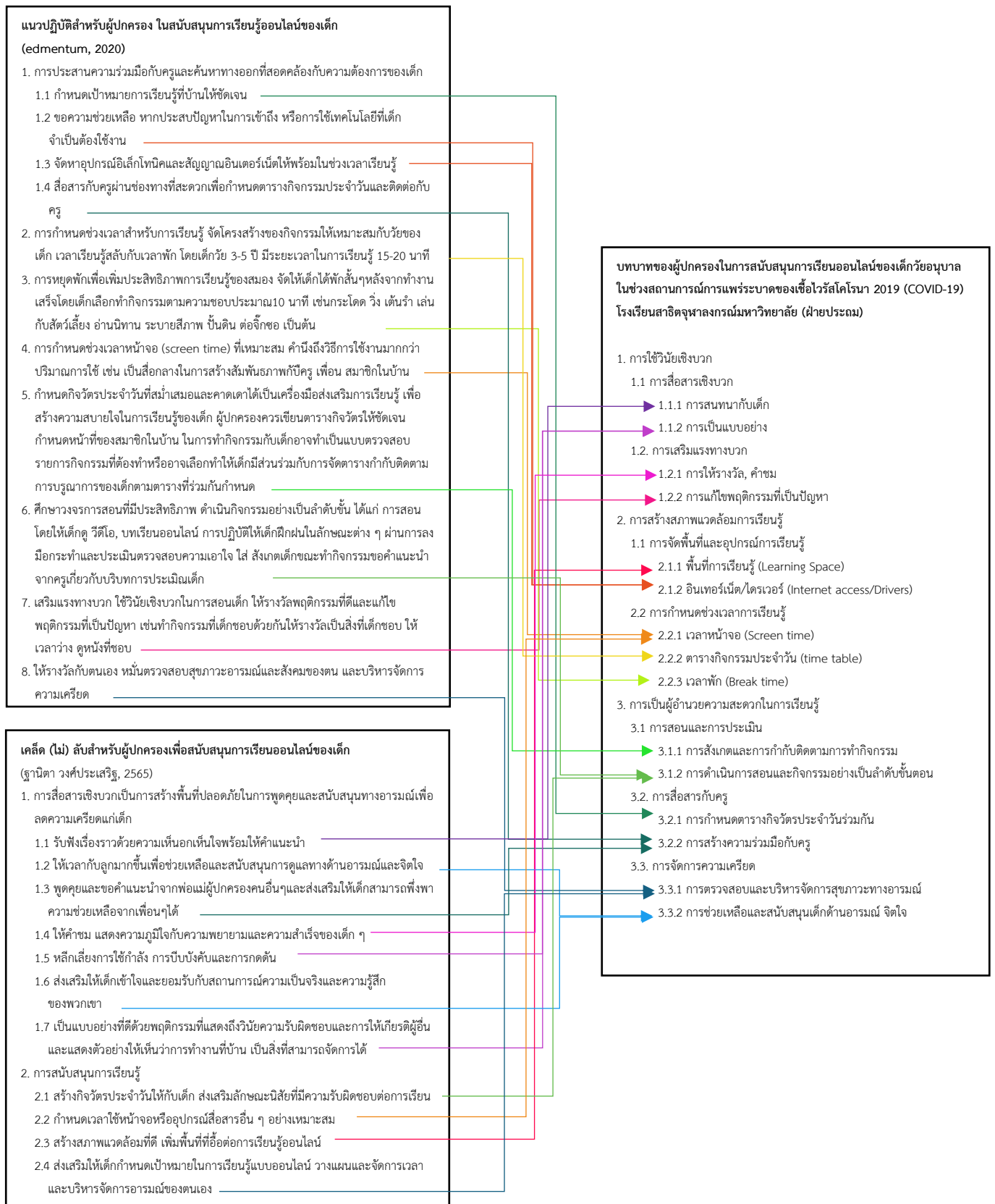
เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การใช้วินัยเชิงบวก 2) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร จำนวน 72 คน
2. ประเด็นที่ศึกษา การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) การใช้วินัยเชิงบวก 2) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า สามารถสรุปบทบาทของผู้ปกครองออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) การใช้วินัยเชิงบวก ในการใช้การสื่อสารทางบวกเพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุย และการเสริมแรงทางบวกเพื่อ สนับสนุนทางอารมณ์ทางบวกให้กับเด็ก 2) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ผ่านการจัดการพื้นที่และอุปกรณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการกำหนดช่วงเวลาในการเรียนที่เหมาะสมให้กับเด็ก และ 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในด้านการสอนและการประเมิน การสื่อสารกับครู และการจัดการความเครียดของตนเองเพื่อช่วยในการกำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน ติดต่อกับครู และส่งเสริมให้การเรียนของบุตรหลานมีประสิทธิภาพ ดังภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 โรงเรียนในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 72 คน ประกอบด้วย ผู้ปกครองของเด็กระดับชั้นอนุบาล 1 จำนวน 17 คน ผู้ปกครองของเด็กระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 30 คน และผู้ปกครองของเด็กระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 25 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจงโรงเรียนในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้แก่ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ ครูอาจารย์ในสังกัดมักมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยี และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการจัดการและรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโควิด-19 ได้ดีและมีความรวดเร็ว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง เรื่องบทบาทในการสนับสนุน การเรียนออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อรายการที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ ความสัมพันธ์กับเด็ก จำนวนเด็กที่อยู่ในความปกครอง ระดับชั้นของเด็กที่อยู่ในความปกครอง จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาล มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) 3 ด้าน ได้แก่ การใช้วินัยเชิงบวก การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ด้านละ 12 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 36 ข้อ มีเกณฑ์ในการแปลผลข้อมูล คือ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

สำหรับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาล และบทบาทในการสนับสนุน การเรียนออนไลน์ของผู้ปกครองใน 3 ด้าน ได้แก่ การใช้วินัยเชิงบวก การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ จากนั้น นำมาสร้างเป็นข้อคำถามและตรวจสอบคุณภาพด้วยความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์จำนวน 3 ท่านด้วยการคำนวณค่าดัชนี IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้น นำมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้

กับกลุ่มผู้ปกครองที่มีความคล้ายคลึงกับประชากรจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงแบบ สอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.922

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอ ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
- 2) นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนเพื่อขออนุญาตทำวิจัย
- 3) ส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ปกครองในรูปแบบออนไลน์ และกลับคืนมาร้อยละ 100

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 66.14) มีอายุระหว่าง 36-40 ปี (ร้อยละ 37.10) จบการศึกษาในระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 58.06) มีสถานภาพครอบครัวอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 93.55) ประกอบอาชีพพนักงานมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 61.29) มีรายได้ต่อครัวเรือนมากกว่า 50,000 บาท (ร้อยละ 91.94) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับเด็กโดยเป็นมารดา (ร้อยละ 66.13) มีจำนวนบุตรในครอบครัว 2 คน (ร้อยละ 41.94) ลำดับการเกิดของบุตร คนที่ 1 (ร้อยละ 64.52) เวลาทั้งวันที่ใช้ร่วมกับเด็กในวันธรรมดา 3-4 ชั่วโมง (ร้อยละ 46.77) และเวลาทั้งวันที่ใช้ร่วมกับเด็กในวันเสาร์และอาทิตย์ (ร้อยละ 58.06) กิจกรรมที่ผู้ปกครองทำร่วมกับ เด็ก ได้แก่ การทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 91.94) การเล่นอิสระ (ร้อยละ 90.32) การพาไปทัศนศึกษา/ นันทนาการ (ร้อยละ 85.48) การส่งเสริมความรู้ (ร้อยละ 66.13) การออกกำลังกาย (ร้อยละ 61.29) การทำงานบ้าน (ร้อยละ 54.84) และดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 4.84)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาล

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วง สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.11$, $\sigma=0.07$) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนรู้ออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในด้านการใช้วินัยเชิงบวกมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติสูงสุด ($\mu=4.18$, $\sigma=0.91$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ($\mu=4.17$, $\sigma=0.94$) และด้านการเป็นผู้อำนวยการ ความสะดวกในการเรียนรู้ ($\mu=3.97$, $\sigma=1.03$) ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาล ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1. การใช้วินัยเชิงบวก	4.18	0.91	มาก
1.1 การสื่อสารเชิงบวก	4.01	1.01	มาก
1.2 การเสริมแรงทางบวก	4.35	0.76	มาก
2. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.17	0.94	มาก
2.1 การจัดพื้นที่และอุปกรณ์การเรียนรู้	4.31	0.87	มาก
2.2 การกำหนดช่วงเวลาการเรียนรู้	4.04	0.99	มาก
3. การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้	3.97	1.03	มาก
3.1 การสอนและการประเมิน	3.98	1.05	มาก
3.2 การสื่อสารกับครู	3.99	1.00	มาก
3.3 การจัดการความเครียดของตน	3.93	1.05	มาก
รวม	4.11	0.07	มาก

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยของแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1) การใช้วินัยเชิงบวก ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในระดับมากในทุกประเด็นย่อย โดยการเสริมแรงทางบวกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.35$, $\sigma=0.76$) รองลงมา คือ การสื่อสารเชิงบวก ($\mu=4.01$, $\sigma=1.01$)

2) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในระดับมากทุกประเด็นย่อย โดยการจัดพื้นที่และอุปกรณ์การเรียนรู้ ($\mu=4.31$, $\sigma=0.87$) รองลงมา คือ การกำหนดช่วงเวลาการเรียนรู้ ($\mu=4.04$, $\sigma=0.99$)

3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในระดับมากทุกประเด็นย่อย โดยการสื่อสารกับครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.99$, $\sigma=1.00$) รองลงมา คือ การสอนและการประเมิน ($\mu=3.98$, $\sigma=1.05$) และการจัดการความเครียดของตน ($\mu=3.93$, $\sigma=1.05$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของผู้ปกครองในระดับชั้นอนุบาล 1- 3 จากจำนวน 72 คน มีผู้ตอบข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 22 คน สามารถสรุปออกมาใน 4 ประเด็น คือ 1) ต้องการการสนับสนุนจากโรงเรียนในการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ และคู่มือสำหรับผู้ปกครองเพื่อการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสม

กับเด็ก (ร้อยละ 40.90) 2) ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์ (ร้อยละ 22.72) 3) ไม่ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์ (ร้อยละ 22.72) และ 4) ครูควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายและการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้หน้าจอ (ร้อยละ 13.64)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.11$, $\sigma=0.07$) เนื่องจากมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก และใช้เวลาอยู่กับเด็กในวันธรรมดา 3-4 ชั่วโมง และใช้เวลาทั้งวันร่วมกับเด็กในวันเสาร์-อาทิตย์ ประกอบกับผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานมหาวิทยาลัย ทำให้มีเวลาในการสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ร่วมกับลูกในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในระดับมาก รวมทั้งมีประสบการณ์จากการประกอบอาชีพในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ มีความเข้าใจบริบทของการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวจึงทำให้สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้วินัยเชิงบวกมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติสูงสุด ($\mu=4.18$, $\sigma=0.91$) อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีความเข้าใจถึงการสื่อสารเชิงบวก และการเสริมแรงทางบวกว่าเป็นวิธีการที่ดีในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์แก่เด็กวัยอนุบาลซึ่งเป็นวัยที่ผู้เรียนต้องการการสื่อสารที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์มากกว่าการสื่อสารทางลบ เช่น การลงโทษ เป็นต้น ดังนั้น การที่ผู้ปกครองใช้วินัยเชิงบวกในการกำกับกับการเรียนออนไลน์ของเด็ก เช่น การกล่าวชื่นชมเมื่อเด็กทำงานเสร็จตามที่ได้ร่วมกันวางแผนไว้ หรือเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมที่ชอบด้วยตนเองได้หากเด็กปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ย่อมส่งผลให้การเรียนออนไลน์ของผู้เรียนเป็นไปอย่างราบรื่นมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunson (2020) ที่พบว่า ผู้ปกครองใช้วินัยเชิงบวกด้วยการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ชื่นชมความพยายามของเด็ก ไม่ว่าผลลัพธ์จะเป็นอย่างไร มอบรางวัลเล็กๆ น้อยๆ เป็นกำลังใจเมื่อเด็กทำได้ตามเป้าหมายที่ผู้ปกครองและเด็กตั้งไว้ร่วมกัน ทำให้เด็กรู้สึกมีส่วนร่วมและสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น สร้างบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนรู้ ชวนเด็กมาร่วมกันตั้งกฎในการเรียนรู้ อธิบายเหตุผลของกฎให้เด็กเข้าใจ และผู้ปกครองต้องแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญและสนุกสนาน ในขณะที่ Airin & Md Sharif (2024) ก็ได้สนับสนุนข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประโยชน์ของการเสริมแรงเชิงบวกในฐานะกลยุทธ์ในการส่งเสริมการศึกษาที่ประสบความสำเร็จและการจัดการด้านพฤติกรรมของเด็กในช่วงปฐมวัยเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการสื่อสารเชิงบวก และการเสริมแรงทางบวกกับเด็กอนุบาล

ในขณะเดียวกันในด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงเป็นอันดับที่สอง พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความช่วยเหลือเด็กเมื่อเกิดปัญหาขัดข้องของระบบสัญญาณขณะเรียน และการตรวจสอบสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้มีความเสถียร และพร้อมใช้งานในการทำกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องหลายนาที สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญจมาศ ท่วมเพชร และ วรวรรณ เหมชะญาติ (2564) ที่พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความช่วยเหลือเด็กเมื่อเกิด

ปัญหาขัดข้องของสัญญาณอินเทอร์เน็ต และตรวจสอบสัญญาณให้มีความเสถียร แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ผู้ปกครองให้กับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของบุตรหลาน โดยเฉพาะในช่วงการเรียนออนไลน์ ซึ่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยหลักในการเชื่อมต่อการเรียนการสอน สัญญาณที่ดีทำให้เด็กสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การสนทนา การตอบคำถาม หรือการทำกิจกรรมกลุ่มได้อย่างเต็มที่ การที่ไม่ต้องกังวลเรื่องปัญหาสัญญาณอินเทอร์เน็ต ทำให้เด็กสามารถผ่อนคลายและมีสมาธิในการเรียนได้มากขึ้น นอกจากนี้ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของลูกเป็นอย่างมาก โดยผู้ปกครองจะต้องจัดตารางเรียนร่วมกับนักเรียน และเตรียมสื่อการเรียนรู้และคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนล่วงหน้าด้วย สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้การเรียนออนไลน์ของลูกประสบความสำเร็จ (Budhrani et al., 2021) ดังนั้น จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองพยายามที่จะช่วยเด็กอนุบาลในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด

แต่อย่างไรก็ตาม ในด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ($\mu=3.97$, $\sigma=1.03$) พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่นๆ โดยเฉพาะในประเด็นการจัดการความเครียดของตน ซึ่งมีความเป็นไปได้อย่างมากที่การเรียนออนไลน์ของลูกย่อมส่งผลต่อความเครียดของผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยที่ต้องทำงานของตนเองไปด้วย และยังทำกิจวัตรประจำวันอื่นๆ เช่น การดูแลความสะอาดบ้าน การดูแลลูก การทำอาหาร ในขณะที่ต้องดูแลและสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนไปพร้อมๆ การรับผิดชอบหลายสิ่งซึ่งหนักเกินไปนั้นย่อมส่งผลต่อความเครียดของผู้ปกครอง ประกอบกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงแบบกะทันหันบางครั้งอาจทำให้ผู้ปกครองต้องปรับตัวเพื่อรับมืออย่างรวดเร็วเกินไปจนทำให้มีความกังวลและความเครียดเกิดขึ้น (Puspita, 2021) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ May & Hoerl (2023) ที่สะท้อนให้เห็นว่า ระยะเวลาในการสนับสนุนการเรียนรู้ทางออนไลน์ของผู้ปกครองที่มีต่อผู้เรียน ส่งผลต่อความเครียดของผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองรายงานว่าไม่มีเวลาเพียงพอในการสนับสนุนบุตรหลานของตนเองอย่างเหมาะสมในระบบการเรียนออนไลน์ และการเรียนออนไลน์ทำให้ผู้ปกครองต้องทำงานหนักขึ้นในการดูแลบุตรหลานให้สามารถเรียนออนไลน์ได้อย่างมีคุณภาพเทียบเท่ากับการเรียนในชั้นเรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้ผู้ปกครองรู้สึกกังวลและเครียด (Longjam, 2022) ดังนั้น จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความเครียดเป็นระยะเวลานานและอาจไม่สามารถจัดการความเครียดของตนได้ในบางครั้ง จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ต่ำกว่าประเด็นอื่นๆ

ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งหลากหลายประเด็นดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ซึ่งสามารถนำมาใช้สะท้อนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภายใต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อให้มีแผนรับมือในการแก้ปัญหาในลักษณะเดียวกันซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งนอกจากจะเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของไทยแล้ว หากมีการจัดการเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพที่ดีได้นั้น จะเป็นอีกหนึ่งตัวช่วยในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหาร ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อเตรียมพร้อมในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้การเรียนการสอนออนไลน์ในการสอนเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างความร่วมมือทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การใช้วินัยเชิงบวก การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยอาจจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะทั้ง 3 ด้านให้กับผู้ปกครอง รวมถึงสร้างความตระหนักและความเข้าใจร่วมกัน ผ่านช่องทางหรือกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง

2. ครูผู้สอน สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาล โดยเน้นจุดที่ผู้ปกครองยังคงมีปัญหา เช่น ด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนอาจจะช่วยในการลดความเครียดของผู้ปกครอง โดยสร้างคู่มือในการสนับสนุนผู้เรียนเพื่อให้ผู้ปกครองทำความเข้าใจก่อนจัดการเรียนจริง เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเตรียมพร้อมทั้งอุปกรณ์ เวลา และบริหารภารกิจของตนเองได้อย่างลงตัว ซึ่งช่วยลดความวิตกกังวลได้

3. ผู้ปกครอง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเตรียมความพร้อมของตนเองในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาลให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสามารถเตรียมความพร้อมของตนเองได้ทั้ง 3 ด้าน และเน้นในจุดที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการเตรียมความพร้อม เพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ได้แก่

- การใช้วินัยเชิงบวก ได้แก่ การใช้คำพูดที่เป็นบวกและแสดงความจริงใจ ช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง และกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การทำกิจกรรมร่วมกับเด็กและสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง จะช่วยให้เด็กสนุกกับการเรียนรู้และจดจำได้ดีขึ้น และการให้รางวัลเล็กๆ น้อยๆ เมื่อเด็กทำกิจกรรมได้สำเร็จ จะเป็นแรงจูงใจให้เด็กพยายามทำต่อไป

- การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสื่อการเรียนรู้ต่างๆ จะช่วยให้เด็กสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ การจัดสรรพื้นที่เฉพาะสำหรับการเรียนรู้ จะช่วยให้เด็กมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น และการช่วยเหลือเด็กเมื่อเกิดปัญหา เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตขัดข้อง จะช่วยให้การเรียนรู้ไม่สะดุด เพิ่มทฤษฎี

- การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผ่านการร่วมมือกับครู ได้แก่ การปฏิบัติตามคำแนะนำของครู เกี่ยวกับกิจกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ จะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการสื่อสารกับครูอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนเป็นผู้สังเกตและบันทึกพัฒนาการของเด็ก เพื่อนำมาวิเคราะห์และปรับปรุงการเรียนรู้ให้เหมาะสม และจัดการความเครียดของตนได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. สามารถนำผลที่ได้ไปต่อยอดในการศึกษาปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาลที่เหมาะสมเพื่อสร้างนวัตกรรม หรือแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพผ่านการวิจัยสมการโมเดลโครงสร้าง
2. พัฒนานวัตกรรมหรือสิ่งทดลองในรูปแบบต่างๆ ในการสร้างบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของเด็กวัยอนุบาล ทั้งบทบาทหลัก และบทบาทย่อยผ่านการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะความสามารถของผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสม
3. ศึกษาต่อยอดเชิงลึกผ่านการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะบทบาทย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การให้คำแนะนำแก่เด็กในการทำงานตามที่ครูมอบหมาย เวลาหน้าจอ และการตรวจสอบอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองเมื่ออยู่กับเด็ก ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มเพื่อสร้างแนวทางในการปฏิบัติตนของผู้ปกครองในครั้งต่อไป
4. ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในกลุ่มช่วงวัยต่างๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำมาพัฒนาเป็นแนวทางบทบาทของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในแต่ละระดับชั้นให้เหมาะสม โดยอาจพิจารณาเปรียบเทียบถึงบริบทภูมิหลังของผู้ปกครองร่วมด้วยว่าผู้ปกครองในลักษณะแบบใดที่แตกต่างกันจะมีความพร้อมในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อได้รายละเอียดในเชิงลึกเพิ่มเติมในการอธิบายบทบาทของผู้ปกครอง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). *ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม*. <https://www.mhesi.go.th/index.php/component/tags/tag/2021-02-17-02-14-49.html>
- จันทร์ธิดา ไทยแก้ว และปณัฐชนน จารุชัยนิวัฒน์. (2563). บทบาทของครูอนุบาลในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มโรงเรียนบูรพาศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 12(2), 458–473.
- จารุวรรณ บุญสร. (2564). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนการสอนออนไลน์ของโรงเรียนเทศบาลวังสะพุง 1 เทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย. *วารสารวิจัยศรีล้านช้าง*, 1(3), 9–16.
- ฐานิตา วงศ์ประเสริฐ. (2565). *เคล็ดลับ(ไม่)ลับสำหรับผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของเด็ก ๆ*. <https://www.unicef.org/thailand/th/>
- เบญจวรรณ เรืองศรี, อาลิษา วิเศษกาญจน์, ศุภมาส นุ่นสกุล, และ วศินีย์ รุ่งรังษี. (2564). การจัดการเรียนการสอนในยุค New Normal Covid-19 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On Site. *วารสารวิชาการสังคมมนุษย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 1(5), 29–45.

- ปัญจมาศ ท่วมเพชร และ วรวรรณ เหมชะญาติ. (2564). ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสุขภาพของเด็กวัยอนุบาลในช่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 16(2), บทความ OJED-16-02-025.
- ปิยะวรรณ ปานโต. (2563). การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). <https://library.parliament.go.th/th/radioscript/rr2563-jun5>
- มงคล สมเจตนา และ สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์. (2564). การขับเคลื่อนนโยบายการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 13(2), 443–460.
- รุ่งอรุณ ลียะวนิชย์. (2562). ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และภาษาไทยของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่าย : การประยุกต์ใช้ทฤษฎียอมรับคุณสมบัติ. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 18(3), 232–240.
- เสถียร พูลผล และ ปฏิพล อรรถนพบริบูรณ์. (2563, 30 กรกฎาคม). การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม [การนำเสนอแบบโปสเตอร์]. *การประชุมวิชาการสมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 15*, ออนไลน์.
- Airin, P., & Md Sharif, K. (2024). The Impact of Positive Reinforcement on Behavioral Regulation in Young Children. *Journal of Innovation in Educational and Social Research*, 2(10), 142-163.
- Bhamani, S., Makhdoom, A. Z., Bharuchi, V., Ali, N., Kaleem, S., & Ahmed, D. (2020). Home learning in times of COVID: Experiences of parents. *Journal of Education and Educational Development*, 7(1), 9–26. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1259928.pdf>
- Budhrani, K., Martin, F., Malabanan, O., & Espiritu, J. L. (2021). How did parents balance it all? Work-from-home parents' engagement in academic and support roles during remote learning. *Journal of Online Learning Research*, 7(2), 153-184.
- Bunson, J. (2020). Online learning participation of student guardians of TESSABAN WANG SAPHUNG 2 school, Wang Saphung. *Srilangchang Research Journal*, 1(3), 9-16.
- Dias, M. I., Morales, P., Barreira, J. C. M., Oliveira, M. B. P. P., Sanchez-Mata, M. C., & Ferreira, C. F. R. (2016). Minerals and vitamin B9 in dried plants vs. infusions: Assessing absorption dynamics of minerals by membrane dialysis tandem in vitro digestion. *Food Bioscience*, 13, 9–14. <https://produccioncientifica.ucm.es/documentos/5def57012999524090b52fbb>

- Dong, C., Cao, S., & Li, H. (2020). Young children's online learning during COVID-19 pandemic: Chinese parents' beliefs and attitudes. *Children and Youth Services Review, 118*, 105440. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S019074092031224X>
- Gong, R., Chen, Y., Paudel, D. P., Li, Y., Chhatkuli, A., Li, W., & Van Gool, L. (2021). Cluster, split, fuse, and update: Meta-learning for open compound domain adaptive semantic segmentation. In *Proceedings of the IEEE/CVF Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)* (pp. 8344–8354). <https://doi.org/10.1109/CVPR46437.2021.00824>
- Longjam, G. (2022). Impact of online classes on parents: Case of parents of primary class students. *Journal of Educational Technology Systems, 51*(1), 78-88.
- May, I., & Hoerl, L. (2023). The impact of distance learning on parental stress during the second COVID-19 lockdown in Germany. *The Family Journal, 31*(4), 614-621.
- Mustafaoğlu, R., Zirek, E., Yasacı, Z., & Özdiñler, A. R. (2018). The negative effects of digital technology usage on children's development and health. *Addicta: the Turkish Journal on addictions, 5*(2), 13-21.
- Puspita, H. D. (2021). The role of parents in educating children during online classes. *ETUDE: Journal of Educational Research, 1*(2), 69-75.
- Tantixalerm, C., Kitnuntaviwat, V., Suwanakasa, B., Limpavittayakul, T., Chaiboonma, S., & Sirisak, K. (2022, August 26). Impacts of COVID-19 on the learning supports of students with special needs in vocational education schools [Paper presentation]. *The Workability Asia Conference*, Pattaya, Thailand.